

Ulu öndər Heydər Əliyevin həyatı və siyasi fəaliyyəti xalqımızın çoxəsrlik dövlətçilik tarixinə qızıl hərflərlə yazılıb.

Xalqın təkidli xahişi ilə ikinci dəfə hakimiyyətə qayıdandan sonra dahi şəxsiyyətin qətiyyəti, cəsərəti və uzaqgörənliyi nəticəsində Azərbaycanda ictimai-siyasi sabitliyə nail olunub, dövlətçiliyimiz məhv olmaq təhlükəsindən xilas edilib, respublikamızın ictimai-siyasi, iqtisadi və mədəni tərəqqisində misilsiz nailiyyətlər qazanılıb. Ulu öndər Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyəti, xilaskarlıq missiyası, Azərbaycanın müstəqilliyinin bərpası və möhkəmləndirilməsindəki xidmətləri danılmazdır. Ümummilli lider Heydər Əliyev dühasına olan xalq sevgisi zaman-zaman öz təsdiqini tapıb. Nə qədər Azərbaycan var, ulu öndər Heydər Əliyev böyükliyi yaşayacaq, nəsildən-nəslə ötürüləcək.

Dahi şəxsiyyət, Vətəni və xalqını sonsuz məhəbbətlə seven Heydər Əliyev ötən əsrin ortalarında ermənilərin keçmiş Dağlıq Qarabağın Ermənistanla birləşdirilməsi haqqındakı həyasız ideyalarına qarşı qətiyyətlə, əzmkarlıqla mübarizə aparıb. Ümummilli lider Heydər Əliyevin bu haqda fikirləri xüsusilə maraqlıdır: "...1969-cu ildən Azərbaycana rəhbərlik etmişəm. O zaman da bu məsələlər qaldırılıbdır. 1977-ci ildə SSRİ-nin Konstitusiyası qəbul olunarkən

Xatirələrdə yaşayan dahi şəxsiyyət ömrünün anları

Konstitusiyayı hazırlamaq üçün komissiya təşkil edilmişdi. Komissiyaya o vaxtkı Kommunist Partiyasının Baş katibi Brejnev rəhbərlik edirdi və respublikaların nümayəndələri də, o cümlədən mən də bu komissiyanın üzvü idim. Komissiya layihə hazırladığı dövrdə, təxminən, bir il müddətində həddindən artıq təkliflər gəlmişdi ki, Dağlıq Qarabağ ayrılıb Ermənistanla verilməlidir. Hətta, bir-iki dəfə bu məsələnin komissiyada baxılmasına cəhd olmuşdu. Məni düzgün başa düşən, olan şeyi deyirəm. Mən o vaxt bunların qarşısını aldım. Amma, qarşısını almaq da çətin idi. İradəmlə və Azərbaycan xalqının milli mənafeələrini canımla, qanımla müdafiə edərək qarşısını aldım".

Danılmaz fakdır ki, Heydər Əliyevin hakimiyyəti illərində ermənilər heç zaman uydurduqları bədnam niyyətlərini həyata keçirə bilmədilər. Xalqının mənafeyini həmişə üstün tutan, Azərbaycanın inkişafını, doğma dilimizin qorunmasını böyük fədakarlıqla həyata keçirən dahi şəxsiyyət

bölgələrin dirçəldilməsinə də xüsusi diqqət yetirib. Ulu öndər Heydər Əliyev tez-tez respublikanın bölgələrinə səfərlər edər, əmək adamları ilə, ağsaqqallarla görüşərdi. Dahi şəxsiyyət Ağdam rayonuna daha çox diqqət və qayğı göstərirdi. Bu heç də səbəbsiz deyildi. Ağdam ermənilərin sıx məskunlaşdığı keçmiş Dağlıq Qarabağla qonşu idi. Ötən əsrin 70-80-ci illərində Ağdam rayonunun inkişafı çox sürətlə baş verib. Həmin vaxt rayonda 100 min tondan çox üzüm istehsal olunub. Ağdam həm sənaye mərkəzi, həm də qabaqcıl kənd təsərrüfatı rayonu kimi şöhrət qazanmışdı.

Keçmiş sovet dönməndə Ağdamda istehsal olunan şərəblərin sorağı ölkənin hər yerindən gəlirdi, bu şərəba tələbat daim artırdı. Məhz buna görə də Ağdamda onlarla şərəb emalı zavodları var idi. Bu sahənin işçiləri, bir sözlə, üzümçülər yüksək əməkhaqqı və mükafat alırdılar. O dövrdə Ağdamda böyük maliyyə vəsaitləri daxil olurdu. Təbii ki, bu da əhalinin rifahını yüksəldir, güzəranını yaxşılaşdırır, bir sözlə, rayon dinamik

sürətdə inkişaf edirdi.

Ağdamda eyni zamanda pambıqçılıq, barmaçılıq da inkişaf edib. Ağdam rayonu respublikada pambıq istehsalına görə ikinci yerdə dayanıb. Ulu öndər Heydər Əliyevin diqqət və qayğısı sayəsində rayondakı üzümçülərin və pambıqçıların bir çoxu keçmiş ittifaqın ən yüksək fəxri adına adına layiq görülüb. Yüzlərlə əmək adamı orden və medallarla təltif olunub.

Dahi şəxsiyyət Heydər Əliyev sadə zəhmət adamları ilə ünsiyyətdə olmağı daha üstün sayıb. Adı, sadə kəndli ailəsindən olan pambıqçı və üzümçü qızlar onun qayğısı sayəsində ən yüksək fəxri adlara layiq görülüb. Əliqabarı adamlarla görüşmək Heydər Əliyev xarakterinin ən yaddaqalan cizgiləridir. Belə insanlardan biri də Xındırstan kənd sakini Əliabbas Eyvazovdur. Əliabbas kişi həmin günlərdən birini belə xatırlayır:

- Ulu öndər Heydər Əliyev 1972-ci ildə kəndimizə gəldi, pambıq tarlalarını gezdi, əməkçilərlə söhbət etdi, hər kəsin qayğıları ilə maraqlandı. Sonra isə kənd təsərrüfatı texnikaları parkına

baş çəkdi və orada çalışanlarla bir-bir görüşdü. Həmin vaxt mən orta məktəbi yenidən bitirib çilindər köməkçisi işləyirdim. Ulu öndər bir kənarda dayanan ustama və mənə müraciət edib, "Bəs siz niyə mənimlə görüşmürsünüz" - deyə soruşdu. Ustam əllərini göstərərək "Əllərimiz mazutludur, yoldaş Əliyev. Ona görə" - dedi.

Ulu öndər məhribanlıqla gülümsəyib, "Elə əsl sıxılmalı sizin əllərinizdir, zəhmətkeş əlləri" - dedi və bizə yaxınlaşdı. Əlimizi sıxıb işimizdə uğurlar arzuladı. İnanın ki, həmin görüş, bu böyük insanın sadəliyi, məhribanlılığı məndə böyük təəsürat yaratdı və indiye qədər xoş xatirə kimi yaddaşıma həkk olunub.

Həmin görüşün üstündən 50 ilə yaxın bir vaxt keçib. El-oba arasında bu söhbətlər indi də dillərdə dolaşır. Ağdam camaatı ulu öndərin xatirəsini həmişə uca tutur, adını məhəbbətlə anır. İndi qədim Xındırstan kəndində Heydər bulağı çağlayır, buradakı Heydər Əliyev adına park isə göz oxşayır.

Zəhmət adamları ilə söhbət etməyi, onların istəkləri ilə tanış olmağı, köməyə ehtiyacı olanlara qayğı göstərməyi, adamların ailə vəziyyəti ilə maraqlanmağı doğmalıqın, səmimiyyətin təzahürü idi. Həmin görüşlərdə inanın ki, hər bir kənd sakini Heydər Əliyevi öz evinə qonaq dəvət edirdi. Ulu öndərin rayonun Qaradağlı, Üçoğlan, Əhmədağalı, Qərvənd və digər kəndlərində zəhmət adamları ilə görüşləri bu gün də yaddaşlarda yaşayır, nəsildən-nəsilə bir örnək olur.

Salman ALIOĞLU,
"Respublika".